

21 Μαρτίου, 1996

[ΠΙΚΗΣ, Π., ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, ΑΡΤΕΜΗΣ,
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, ΚΑΛΛΗΣ, Δ/στές]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΓΗΣΗ ΤΟΥ DAVID LEE CARTER,
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΕΝΤΑΛΜΑΤΟΣ HABEAS CORPUS,

Αιτητής - Εφεσείων,

ΚΑΙ

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΑΡΧΗΓΟ ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ,

Καθ' ου η αίτηση - Εφεσίβλητου.

(Πολιτική Εφεση Αρ. 9614)

Νομική αρωγή — Ένταλμα φυλάκισης — Ένταλμα φυλάκισης αλλοδαπού
στο πλαίσιο διαδικασίας έκδοσης — Αίτημά του για νομική αρωγή, έγι-
νε δεκτό, η περίπτωση υπάγεται στο Άρθρο 12.5(γ) του Συντάγματος,
κρίθηκε ότι ήταν προς το συμφέρον της δικαιοσύνης να παραχωρηθεί.

5

Οι εφεσίβλητοι υπέβαλαν ένσταση στο αίτημα του εφεσείοντα για
νομική αρωγή που έθεσε πριν αρχίσει η ακρόαση της έφεσης, προτεί-
νοντας ότι η ικανοποίησή του δεν ήταν προς όφελος της δικαιοσύνης.
Συγκεκριμένα, ανέφεραν ότι η αίτηση που απετέλεσε το αντικείμενο
της πρωτόδικης διαδικασίας ήταν μία από πέντε αιτήσεις που υπο-
βλήθηκαν για τον ίδιο σκοπό δηλαδή την έκδοση εντάλματος habeas
corpus. Η απόρριψη προηγουμένως μιας από αυτές αποτέλεσε αντι-
κείμενο πολιτικής έφεσης η οποία εκδικάστηκε και η απόφαση είχε
επιφυλαχθεί. Η προώθηση της υπό κρίση έφεσης, πρόσθεσαν, συνι-
στούσε κατάχρηση της διαδικασίας του Δικαστηρίου γεγονός που κα-
θιστούσε τη νομική αρωγή αντινομική προς το συμφέρον της δικαιο-
σύνης.

10

15

Ο εφεσείαν, ανέφερε ότι δε διέθετε πόρους για διορισμό δικηγόρου
προς στήριξη των θέσεών του.

20

Αποφασίστηκε ότι:

(1) Η κράτηση του εφεσείοντα διατάχθηκε στο πλαίσιο διαδικασίας
έκδοσής του σύμφωνα με το Άρθρο 9(2) του περί Εκδόσεως Φυ-

25

γοδίκων Νόμου του 1970 (Ν. 97/70) που εξομοιώνεται με απόφαση ποινικού Δικαστή.

(2) Η περίπτωση του εφεσείοντα μπορούσε να υπαχθεί στις πρόνοιες του Άρθρου 12.5(γ) του Συντάγματος, ερμηνευόμενου με την ευρύτητα που επιβάλλεται για συνταγματικές διατάξεις που κατοχυρώνουν τα ανθρώπινα δικαιώματα και εφόσον εστερείτο πόρων ήταν προς το συμφέρον της δικαιοσύνης να του παραχωρηθεί νομική αρωγή.

Εκδόθηκε διαταγή για παροχή νομικής αρωγής.

Αναφερόμενη υπόθεση:

Γενικός Εισαγγελέας (Αρ.3), (1995) 1 Α.Α.Δ. 361.

Έφεση.

Έφεση από τον αιτητή κατά της απόφασης Δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου (Χρυσοστομής, Δ.) που δόθηκε στις 12 Ιανουαρίου, 1995 (Αίτηση Αρ. 223/95) με την οποία απορρίφθηκε η αίτησή του για την έκδοση εντάλματος habeas corpus, που αποσκοπούσε στην άμεση απόλυσή του από τη φυλακή.

Ο Εφεσείων παρουσιάζεται αυτοπροσώπως.

Γ. Στυλιανίδης, για τον Εφεσίβλητο.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ: Η απόφαση του Δικαστηρίου θα δοθεί από το Γ.Μ. Πική, Π..

ΠΙΚΗΣ, Π.: Πριν αρχίσει η ακρόαση, ο εφεσείων υπέβαλε αίτημα για την παροχή σ' αυτό νομικής αρωγής, ώστε να καταστεί δυνατή η εκπροσώπησή του στην έφεση από δικηγόρο της εκλογής του, τον κ. Δράκο, ο οποίος δήλωσε ότι είναι έτοιμος να αναλάβει την εντολή, εφόσον εγκριθεί το αίτημα.

Οι εφεσίβλητοι ενίστανται στην έγκριση του αιτήματος, για το λόγο ότι η ικανοποίησή του δεν είναι προς όφελος της δικαιοσύνης, βασική προϋπόθεση για τη χορήγηση νομικής αρωγής βάσει του Άρθρου 30.3(δ) του Συντάγματος.

Η έφεση στρέφεται κατ' αποφάσεως του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

ου, εκδοθείσας στο πλαίσιο της ενάσκησης της πρωτογενούς του δικαιοδοσίας, απορριπτικής αιτήματος του εφεσείοντα για την έκδοση εντάλματος habeas corpus, με το οποίο να διατάσσεται η απελευθέρωση από την κράτησή του στις Κεντρικές Φυλακές.

5

Η κράτησή του διατάχθηκε από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λάρακας στις 14 Δεκεμβρίου 1995, στο πλαίσιο της διαδικασίας για την έκδοση του εφεσείοντα στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Το Δικαστήριο διέταξε την κράτησή του, εκτός αν ικανοποιούσε τους όρους που τέθηκαν για την απόλυσή του με εγγύηση. Λόγω της αδυναμίας του να συμμορφωθεί με τους όρους αυτούς, ο εφεσείων τελεί, έκτοτε, υπό κράτηση, εκκρεμούσης της διαδικασίας για την έκδοσή του.

15 Θεμελιώνοντας την ένστασή του, ο δικηγόρος της Δημοκρατίας αναφέρθηκε στο γεγονός ότι η αίτηση, που αποτέλεσε το αντικείμενο της πρωτόδικης διαδικασίας, ήταν μία από πέντε (αιτήσεις) που υποβλήθηκαν για τον ίδιο σκοπό, δηλαδή την έκδοση εντάλματος habeas corpus. Η απόρριψη μιας από αυτές, προγενέστερης της αίτησης που αποτέλεσε το αντικείμενο της πρωτόδικης διαδικασίας, αποτέλεσε το επίδικο θέμα της Πολιτικής Έφεσης 9596, η οποία εκδικάστηκε στις 21 Μαρτίου, 1996, και στην οποία η απόφαση έχει επιφυλαχθεί. Η προώθηση της παρούσας έφεσης, υπέβαλε ο δικηγόρος της Δημοκρατίας, συνιστά κατάχρηση της διαδικασίας του Δικαστηρίου, γεγονός που καθιστά τη χορήγηση νομικής αρωγής αντινομική προς το συμφέρον της δικαιοσύνης.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η Δημοκρατία παρείχε νομική αρωγή στον εφεσείοντα, με σύσταση του Γενικού Εισαγγελέα, κατά την πρωτόδικη διαδικασία.

Ο εφεσείων αντιπρόβαλε ότι οι λόγοι στους οποίους εδράζεται η ένσταση ανάγονται στο παραδεκτό της έφεσης που θα αποτελέσει το αντικείμενο της ακρόασης, για τη διεξαγωγή της οποίας επιδιώκει νομική αρωγή για την υποστήριξη των θέσεών του. Στερείται, ανέφερε, και τούτο δεν αμφισβητείται, πόρων για το διορισμό δικηγόρου. Εάν το αίτημά του απορριφθεί, αναπόφευκτα θα στερηθεί των υπηρεσιών δικηγόρου κατά την ακρόαση της έφεσης.

40 Είμαστε της γνώμης ότι οι λόγοι στους οποίους στηρίζεται η ένσταση, δεν μπορούν να εξεταστούν στο παρόν στάδιο. Ό,τι προέχει είναι να διαπιστωθεί κατά πόσον παρέχεται η δυνατότητα χορήγησης νομικής αρωγής, δοθέντος ότι ο εφεσείων στερείται των μέσων να προβεί στο διορισμό δικηγόρου για την εκπροσώπηση του.

Η δικαιοδοσία έκδοσης φυγοδίκου ανάγεται στην πολιτική δικαιοδοσία του Δικαστηρίου, όπως διαπιστώθηκε στην υπόθεση *Γενικός Εισαγγελέας (Αρ.3)* (1995) 1 Α.Α.Δ: 361.

Ευχέρεια για τη χορήγηση νομικής αρωγής σε αστική διαδικασία παρέχεται μόνο από τις διατάξεις του Άρθρου 30.3(δ) του Συντάγματος. Στην προκείμενη περίπτωση, η κράτηση του εφεσείοντα δεν αποτελεί απόρροια της άσκησης εξουσίας για την έκδοση φυγοδίκου. Η εξουσία για την κράτηση προσώπου, εναντίον του οποίου εκκρεμεί διαδικασία έκδοσής του ως φυγοδίκου, συναρτάται μεν, αλλά δεν ταυτίζεται με τη διαδικασία έκδοσης. Εξουσία για την κράτηση του καθ' ου η αίτηση σε διαδικασία έκδοσης φυγοδίκου παρέχεται από το Άρθρο 9(2) του περί Εκδόσεως Φυγοδίκων Νόμου του 1970, (Ν. 97/70). Και οι εξουσίες που παρέχονται στο δικαστήριο να διατάξει την κράτησή του ταυτίζονται με εκείνες δικαστή Επαρχιακού Δικαστηρίου, ο οποίος διενεργεί προανάκριση. Η κράτηση του φυγοδίκου δε συναρτάται με το βάσιμο της αίτησης για έκδοση, αλλά, όπως και στην προανάκριση, με την πρόβλεψη αναφορικά με την προσέλευση του καθ' ου η αίτηση κατά τη δίκη, κατ' ανάλογο τρόπο προς την προανάκριση - (βλ. "προανάκρισις" στον περί Ποινικής Δικονομίας Νόμο, Κεφ. 155, Άρθρο 92 και επόμενα). Η προανάκριση αποτελεί πτυχή της ποινικής διαδικασίας.

Το αντικείμενο της διαδικασίας βάσει του Άρθρου 9(2) είναι η λήψη απόφασης σε σχέση με την κράτηση του καθ' ου η αίτηση. Η άσκησή της μπορεί να απολήξει στη στέρηση της ελευθερίας του ατόμου. Η διαδικασία εξομοιούται με ποινική διαδικασία, με ανάλογες προεκτάσεις. Η αναθεώρηση της απόφασης μέσω habeas corpus διατηρεί τα ίδια χαρακτηριστικά και γνωρίσματα.

Σειρά αποφάσεων της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης υποστηρίζει ότι δεν παρέχεται εξουσία βάσει του Άρθρου 6(γ) της Ευρωπαϊκής Συνθήκης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα - (βλ. Ν. 39/62) - το οποίο αντιστοιχεί με το Άρθρο 12.5(γ) του Συντάγματος, για την παροχή νομικής αρωγής σε διαδικασία έκδοσης φυγοδίκου - (βλ., μεταξύ άλλων, J. E. S. Fawcett "THE APPLICATION OF THE EUROPEAN CONVENTION ON HUMAN RIGHTS" - 1987, p. 191· Application 1918/63 - 18/12/63· "Digest of Strasbourg Case Law relating to the European Convention on Human Rights", Volume 2 (Article 6), pp. 65 and 750). Ενόψει του αντικειμένου της παρούσας διαδικασίας (Άρθρο 9(2)), το ευρύτερο θέμα χορήγησης νομικής αρωγής στον καθ' ου η αίτηση σε διαδικασία για την έκδοση φυγοδίκου δε θα μας απασχολήσει.

Το Άρθρο 12.5 αποβλέπει στην κατοχύρωση των εγγύων για την περιφρούρηση της ελευθερίας του ατόμου σε ποινική ή οιονεί ποινική διαδικασία. Εφαρμόζοντας τις διατάξεις του Άρθρου 12.5(γ), με την ευρύτητα που επιβάλλεται στην ερμηνεία των διατάξεων του Συντάγματος που κατοχυρώνουν τα ανθρώπινα δικαιώματα, κρίνουμε ότι παρέχεται δυνατότητα χορήγησης νομικής αρωγής στον εφεσείοντα. Και, εφόσον ο εφεσείων στερείται μέσω να διορίσει δικηγόρο σε νομική διαδικασία η οποία σκοπεύει να ελέγξει τη νομιμότητα της κράτησής του, κρίνουμε ότι είναι προς το συμφέρον της δικαιοσύνης να του παρασχεθεί νομική αρωγή και εκδίδουμε ανάλογη διαταγή.

Η αρωγή η οποία θα χορηγηθεί θα είναι σύμφωνη με τις κλίμακες οι οποίες ισχύουν βάσει του Άρθρου 64 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, Κεφ. 155.

Εκδίδεται διαταγή για παροχή νομικής αρωγής.